TOLOSALDEA
EKONOMIA ZIRKULARRERANTZ

Joseba Sánchez Arizmendiarrieta

Tfno (+34) 687 54 39 90

josebasanchez.luar@gmail.com
www.luaringurumena.com

TOLOSALDEA

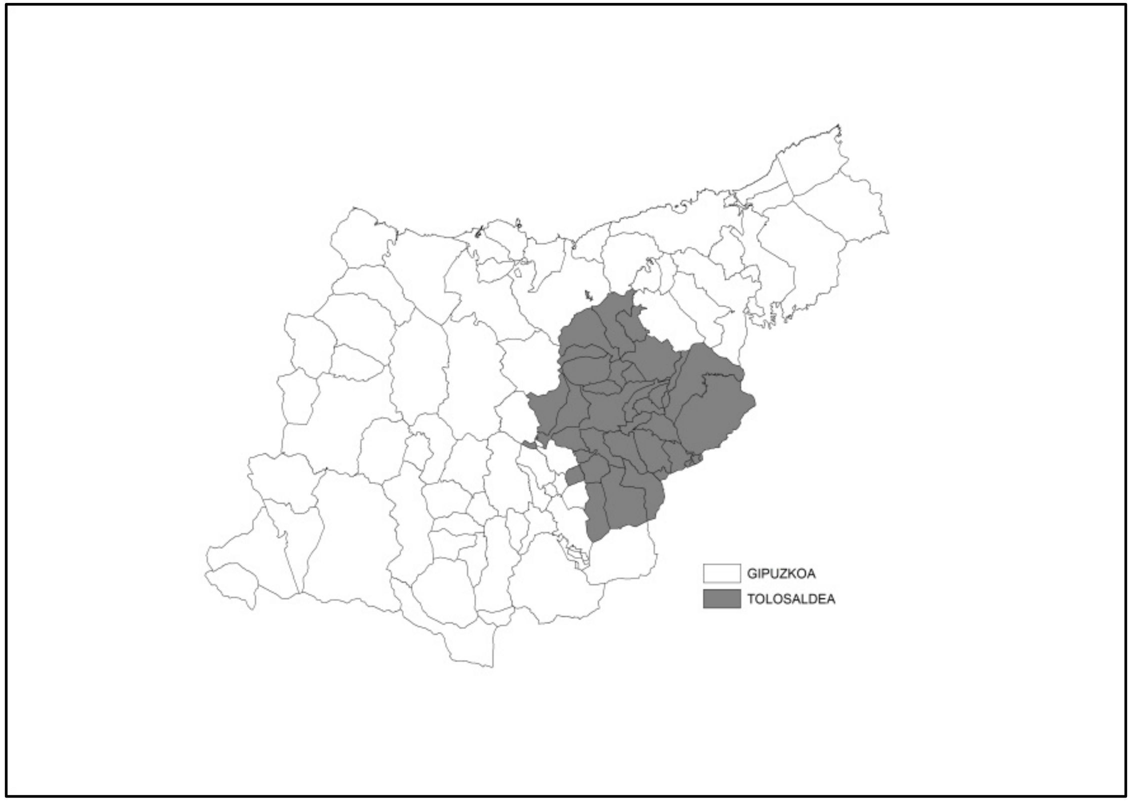

TOLOSALDEA

UDALERRIA	BIZTANLERIA	AZALERA	DENTSITATEA	TOKIAK
	Biztanleak	Ha	Bizt./km²	znbkia
Abaltzizketa	314	1120	28,04	12
Aduna	465	700	66,43	11
Albiztur	309	1290	23,95	7
Alegia	1760	780	225,64	11
Alkiza	346	1190	29,08	8
Altzo	358	980	36,53	7
Amezketa	921	2060	44,71	21
Anoeta	1996	410	486,83	20
Asteasu	1493	1687	88,50	16
Baliarrain	145	270	53,70	5
Belauntza	255	340	75,00	5
Berastegi	1064	4590	23,18	16
Berrobi	599	270	221,85	15
Bidaina-Goiatz	514	1370	37,52	9
Elduain	243	2510	9,68	2
Gaztelu	165	890	18,54	2
Hernialde	313	420	74,52	8
Ibarra	4177	500	835,40	22
Ikaztegieta	484	200	242,00	4
Irura	1750	300	583,33	16
Larraul	246	590	41,88	2
Leaburua	360	340	105,88	2
Lizartza	638	1250	51,04	22
Orendain	196	630	31,11	6
Orexa	114	580	19,66	9
Tolosa	19041	3721	51172	90

GIZARTE EREDUA. GAKOA

- ✓ Industria jarduera ekonomiko garrantzitsua eskualdean
- ✓ Hirigune industrializatu eta landa herriguneak uztartuta.

GIZARTE EREDUA. GAKOA

"Es un hecho comprobado que cada vez resultan menores las diferencias entre los residentes de la ciudad y los del campo, especialmente en lo referente a ***comportamientos sociales****"*

(Lopez et al., 2005)

HAUSNARKETA

PREST AL GAUDE?

TOLOSALDEA GARATZEN

luar
Ingurumena

ueu
udako
euskal unibertsitatea

PREST AL GAUDE?

PREST AL GAUDE?

PREST AL GAUDE?

PREST AL GAUDE?

NOLA GAUDE EAE-N?

Ekonomia zirkularrago bateranzko trantsizioa funtsezko ekarpen bat da Europar Batasunak ekonomia lehiakorra, iraunkorra, karbonoan baxua eta baliabideetan eraginkorra garatzeko egindako ahaleginentzat. **Abagune ona da gure ekonomia eraldatzeko, enpleguak sortzeko eta abantaila lehiakor eta iraunkor berriak sortzeko Europarentzat** (IHOBE, 2018).

NOLA GAUDE EAE-N?

"EAE duela hainbat urtez geroztik ari da ekonomia zirkularraren esparruan arrakastarekin lanean. 2000. urteaz geroztik hona, EAEko ekonomia % 26 hazi da, materialen kontsumoa % 25 murriztu da, eta hondakindegietan bukatzen duten hiri-hondakinen bolumena % 56 txikiagotu da".

NOLA GAUDE EAE-N?

"EAE duela hainbat urtez geroztik ari da ekonomia zirkularraren esparruan arrakastarekin lanean. 2000. urteaz geroztik hona, EAEko ekonomia % 26 hazi da, materialen kontsumoa % 25 murriztu da, eta **hondakindegietan** bukatzen duten hiri-hondakinen **bolumena** % 56 txikiagotu da".

NOLA GAUDE EAE-N?

“EAEko Ekonomia Zirkularraren Diagnostikoan ondorioztatzen da EAEko industria-sektorea dela, hain zuzen, ekonomia zirkularragora aldatzeko prozesuaren oinarria. Industria hori EAE-ren BPGaren ia % 25 da eta gainerako sektoreek baino material gehiago erabiltzen ditu (hondakinak ebai)”

ETA TOLOSALDEAN?

- ✓ HONDAKINEN FLUXUAK
- ✓ URBANISMO ETA EKONOMIA
- ✓ ENERGIA KONTSUMOA ETA ENERGIA BERRIZTAGARRIAK
- ✓ NEGUTEGI EFEKTUKO GASE ISURKETAK
- ✓ EKONOMIA ZIRKULARRARI ATXIKITUTAKO ENPLEGUA
- ✓ EKONOMIA ZIRKULARRA BULTZATZEKO ESTRATEGIA GORAIPAGARRIAK

ERABILTZEN DIREN ADIERAZLEAK

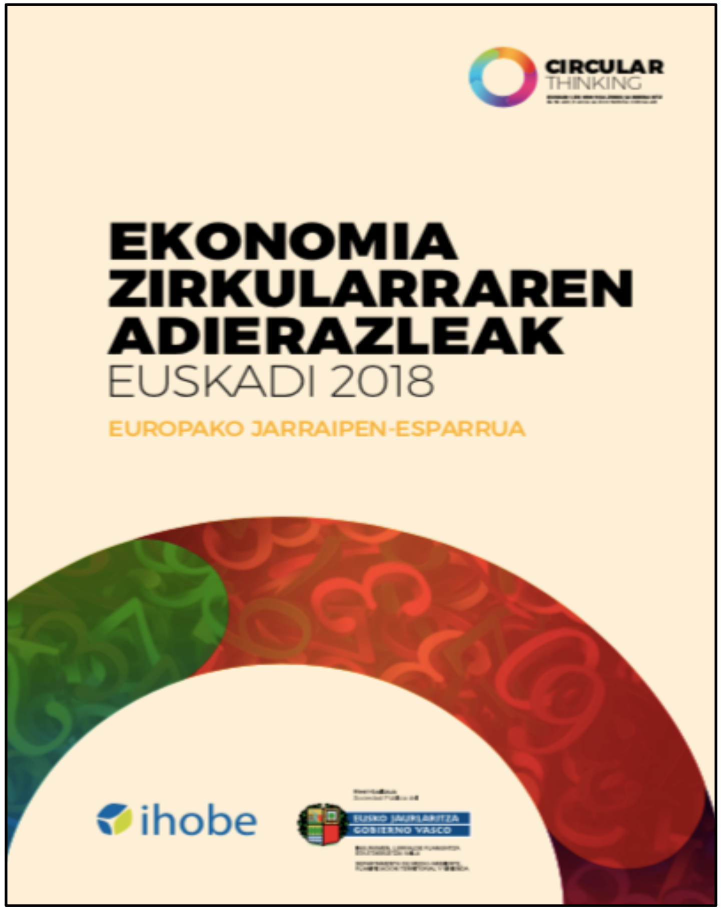

ERABILTZEN DIREN ADIERAZLEAK

EKONOMIA ZIRKULARRAREN ADIERAZLEEN PANELA-EUSKADI 2015		
ADIERAZLE GAKOAK-Europako Batzordearen jarraipen-esparrua		
Produkzioa eta kontsumoa		Unitatea
1	Lehengaietarako autosufizientzi-maila	0 atala*
2	Erosketa publiko berdea	767 kontratazio
3	Hondakinen sorrera	
3a	Udal-hondakinen biztanle bakoitzeko sorrera	505 kg/bizt.
3b	BPGaren unitate bakoitzeko hondakinen sorrera, meatzaritzako hondakin nagusiak kanpo utzita	76 kg/mila euro**
3c	MEKaren unitate bakoitzeko hondakinen sorrera, meatzaritzako hondakin nagusiak kanpo utzita	% 26**
4	Elikagaien hondakinak	182 kg/bizt.
Hondakinen kudeaketa		Unitatea
5	Birziklatze-tasak	
5a	Udal-hondakinen birziklatze-tasa	% 33
5b	Hondakin guztien birziklatze-tasa, hondakin mineral nagusiak kanpo utzita	% 51
6	Berariazko hondakinen fluxuen birziklatze-tasa	
6a	Ontzien, oro har, birziklatze-tasa	% 79
6b	Plastikozko ontzien birziklatze-tasa	% 80
6c	Egurrezko ontzien birziklatze-tasa	% 69
6d	Aparatu elektriko eta elektronikoen hondakinen birziklatze-tasa	% 33
6e	Hondakin biologikoen birziklatze-tasa	21 kg/bizt.
6f	Eraikuntzako eta eraispeneko hondakinen berreskuratze-tasa	% 59
Bigarren mailako lehengaiak		Unitatea
7	Material birziklatuek lehengaien eskarirako egiten duten ekarpena	
7a	Birziklatzearen sarrera-tasa, bizitza erabilgarriaren amaieran	3.1.l) atala*
7b	Material zirkularraren erabilera-tasa	% 9,2
8	Lehengai birziklagarrien merkataritza	***
Lehiakortasuna eta berrikuntza		Unitatea
9	Inbertsio pribatuak, enpleguak eta balio metatu gordina: birziklapenaren sektorea; konponketa eta berrerabilpenaren sektorea	
9a	Ekonomia zirkularraren sektoreekin lotutako ondasun ukigarrietan inbertsio gordina	% 0,03
9b	Ekonomia zirkularreko sektoreetan lana duten pertsonen kopurua	% 2,08
9c	Ekonomia zirkularraren sektoreetan faktoreen kostuari gehitutako balio gordina	% 1,12
10	Birziklapenarekin eta bigarren mailako lehengaiekin lotutako patenteen kopurua	Patente 1
EUSKADIRAKO ADIERAZLE OSAGARRIAK		
11	Materialen Etxeko Kontsumoa (MEK)	11 t/bizt.
12	Produktibitate materiala	2,87 €/kg
13	Materialen fluxuak biztanle bakoitzeko	ED (etxeko erauzketa): 5,5 t/bizt. ESP.: 11,5 t/bizt. INP.: 17 t/bizt.
14	Hondakinen tratamendua, guztira	Birzikl.: 1,15 t/bizt. Errausk.: 0,19 t/bizt. Hondakin.: 0,9 t/bizt.
* Adierazle anitza; ** 2014ko zenbatekoa. 2015erako eskura ez dauden datuak; *** Garapenean dagoen adierazlea Euskadin.		

INFORMAZIO EZA

- ✓ Orohar, teknikariek eta udal arduradunek ez dute gai honen inguruko informazio asko ezagutzen ("kontrolatzen")

- ✓ Beraz…nola aldatu dezaket ez dudana ezagutzen?

INFORMAZIO EZA

Informazioa asko ez da publikoa. Adibideak:

- ✓ Kontratatzaileraren profila
- ✓ Mankomunitateko aurrekontuak (udal aportazioak, etab.)

INFORMAZIO EZA

Edo nekez aurkitu daitekeena...

INFORMAZIO EZA

Edo nekez aurkitu daitekeena...

INGURUMENA

Ingurumena

GARAPEN IRAUNKORRA | HIRI HONDAKINAK | ENERGIA | INGURUMEN-EBALUAZIOA | GNATURALDIA | KLIMA ALDAKETA | HONDARTZAK

gipuzkoa / Ingurumena / Aktualitatea / Ingurumeneko Departamentuak eta TECNUM ikerketa zentroak ekonomia zirkularraren egoera ezagutzeko diagnosia egingo dute

Kategori nabigatzailea

Guztiak ikustea

Ingurumeneko Departamentuak eta TECNUM ikerketa zentroak ekonomia zirkularraren egoera ezagutzeko diagnosia egingo dute

Ikerketak diagnosirako eredu bat garatuko du eta ekonomia zirkularraren arloan Gipuzkoako enpresen egoera zein den ezagutzeko eta analisi orokor bat egingo da, tamaina eta sektore ezberdinetako enpresak alderatzeko. José Ignacio Asensio: “Ekonomia zirkularrak zeresan handia du klima aldaketaren borrokan. Indarrak batu behar ditugu eta hondakinak zein klima aldaketa aberastasuna eta enplegua sortzeko aukeran bilakatu behar dugu Gipuzkoa jasangarriagoa lortuz”. “Ezinbestekoa da enpresa eta unibertsitateekin indarrak batzea gure lurraldean 5.000 pertsoni enplegua ematen dion sektorea bultzatzeko”.

2018-06-28

Ingurumena

GARAPEN IRAUNKORRA | HIRI HONDAKINAK | ENERGIA | INGURUMEN-EBALUAZIOA | GNATURALDIA | KLIMA ALDAKETA | HONDARTZAK

gipuzkoa / Ingurumena / Aktualitatea / Aztertutako Gipuzkoako enpresen %50a baino gehiago ekonomia zirkularraren alorrean hazteko aukera du

Kategori nabigatzailea

Guztiak ikustea

Aztertutako Gipuzkoako enpresen %50a baino gehiago ekonomia zirkularraren alorrean hazteko aukera du

ekonomia zirkularraren alorrean hazteko aukera du Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumeneko Departamentuak eta Nafarroako Tecnum Unibertsitateak diagnosirako lanabes bat garatu dute ekonomia zirkularraren alorrean 17 enpresa gipuzkoarren egoera eta izan ditzaketen hazkundea ezagutzeko”. Aztertutako enpresa horietatik, zeintzuk 850 milioi euroko fakturazioa duten, %50a baino gehiago lehengai bilaka daitezkeen azpiproduktuak edo hondakinak sortzen ditu; hortaz, ekonomia zirkularraren alorrean hazkunderako aukera dira. José Ignacio Asensio: “Ezinbestekoa da enpresa eta unibertsitateekin indarrak batzea gure lurraldean 5.000 pertsonari enplegua ematen dion sektorea bultzatzeko. Hurrengo 10 urtetan Gipuzkoak sektorea bikoiztu dezake eta 10.000 lanpostuen zenbatekoa gainditu”.

2018-12-17

HORI DELA ETA…

LIBURUXKA TXURIA:

"Tolosaldean Ekonomia Zirkularraren bidean eman beharreko urratsak proposatuko dituen gida izango da"

JARRAITU AURRETIK...

ZER EGITEN ARI GARA EKONOMIA ZIRKULARRA SUSTATZEKO?

JARRAITU AURRETIK...

ARAUDIA BADAGO

Europar Batzordeak baliabideen erabileran Europa Eraginkorra bihurtu nahi du. Horretarako, 2020 Estrategiak **"baliabideen erabilera intentsiboan oinarritutako egungo ekonomia eredutik baliabideen erabilera eraginkorrean oinarritutako hazkuntza modelora igarotzeko helburuak eta oinarriak"** zehazten ditu. (Europar Batzordearen komunikatua, 2015).

JARRAITU AURRETIK...

ARAUDIA BADAGO

Europar Batzordeak berriki onartu ditu Europar Batasuna osatzen duten Estatu guztiek bete beharko dituzten **ekonomia zirkularrari buruzko hainbat neurri** (2018 urteko apirilan),

JARRAITU AURRETIK...

	LEGEDIA	PLANAK ETA PROGRAMAK
MUNDU MAILAKOA		Nazio Batuen Garapen Jasangarrirako Helburuak 2030
EUROPAKO ERKIDEGOKOA	2018/50 (EB) Zuzentaraua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena (Hondakinen esparruko Zuzentarau berria)	Ekonomia Zirkularrerantz. Europarentzat zero zabor programa bat. Komunikazioa Zirkulua itxi. EB-ren Ekomomia zirkularrarentzako ekintza plana
ESTATUKOA	22/2011 Legea, uztailaren 28koa, Hondakin eta Kutsatutako Lurrena	Estatuko hondakinen kudeaketa plana "Plan Estatal Marco de Gestión de Residuos" (PEMAR) 2016-2022 Estatuko Hondakinen Prebentzio Programa 2014-2020
AUTONOMIKOA	3/1998 Legea, Ingurumenaren babes orokorrerakoa (EAE) 14/2018 Foru Legea, Hondakin eta bere Zergena (NFK)	Euskal Autonomia Erkidegoko Hondakinen Prebentzio eta Kudeaketa Plana 2020 Nafarroako Hondakinen Plana 2017-2027
TOKIKOA		Arabako Hiri-Hondakinen Prebentzio eta Kudeaketa Plana (2017-2030). *Onarpen fasean* Bizkaiko Hiri-Hondakinen Prebentzio Plana 2010-2016. *Luzatuta* Gipuzkoako Hiri-Hondakinen Kudeaketarako Plan Integrala 2019-2030. *Onarpen fasean*

JARRAITU AURRETIK...

	2020 URTEA	***2025 URTEA***	***2030 URTEA***	***2035 URTEA***
MUNDUKO HELBURUAK (GJH)	HH-en sorrera %10 murriztu		Elikagai hondakinak %50 murriztu	
EUROPAKO HELBURUAK	HH-en %50 birziklatu+berrerabili	HH-en %55 birziklatu+berrerabili	HH-en %60 birziklatu+berrerabili	HH-en %65 birziklatu+berrerabili Gehienez HH-en %10 zabortegietan deuseztatu
ESTATUKO HELBURUAK	HH-en %50 birziklatu+berrerabili HH-en %15 arte energia balioztatu Gehienez HH-en %35 zabortegietan deuseztatu			
EAE-KO HELBURUAK	HH-en %60 birziklatu+berrerabili Oinarrizko HH-en isurketa %0			
GIPUZKOAKO HELBURUAK	HH-en sorrera %10 murriztu		HH-en %70 birziklatu+berrerabili	

JARRAITU AURRETIK...

TOLOSALDEAN HASI DA PLAN ETA PROGRAMEETAN KOTUTAN HARTZEN

Zurekin, alde ederra!

JARRAITU AURRETIK…

TOLOSALDEAN HASI DA PLAN ETA PROGRAMEETAN KOTUTAN HARTZEN

✓ **HIRI-HONDAKINAK**: Orain dela urte batzuk hiri-hondakinak biltzeko sistema eta kudeaketa estrategia aldatu zuen eta horrek bere fruituak ekarri ditu (ez da espero zen garapena lortu, ez emaitzen aldetik ez eta sozialki ere).

✓ **EKONOMIA EREDUA**: Idatzi berri den Tolosaldea Saretzen 2018-2025 Plan estrategikoak ekonomia zirkularrera heltzeko Tolosaldeko empresa oinarriak aipatzen ditu.

JARRAITU AURRETIK...

TOLOSALDEAN HASI DA PLAN ETA PROGRAMEETAN KOTUTAN HARTZEN

✓ **HIRI-HONDAKINAK**:

ZER EGIN BEHAR DUGU?

1. EUROPAR BATASUNAK EZARRITAKO IRIZPIDEEI JARRAITUZ…

"TOLOSALDEAK BERE ESTRATEGIA PROPIOA BEHAR DU"

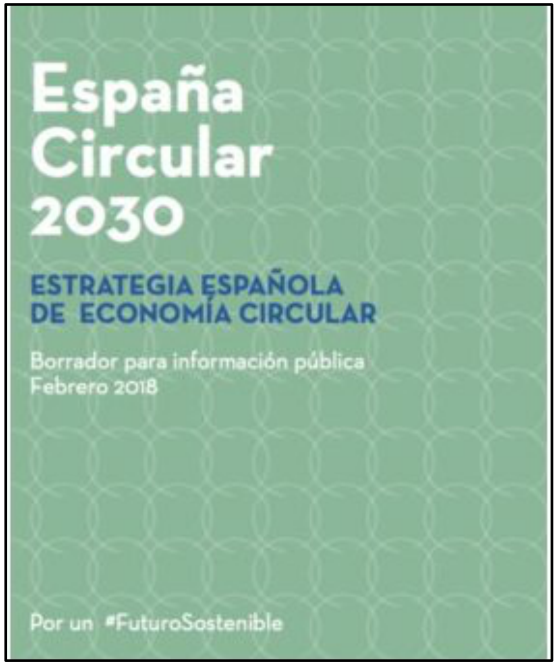

ZER EGIN BEHAR DUGU?

1. EUROPAR BATASUNAK EZARRITAKO IRIZPIDEEI JARRAITUZ...

"TOLOSALDEAK BERE ESTRATEGIA PROPIOA BEHAR DU"

Bai Gipuzkoako Lurralde Historikoak zein Tolosaldeko eskualdea, ekonomia eredu berri hau ezartzeko estrategia, plan edo programa behar du izan

ZER EGIN BEHAR DUGU?

2. DIAGNOSI EGOKI ETA ZEHATZ BATEN BEHARRA

"GAUR EGUNGO TESTUINGURUA ABIAPUNTUA DA"

Ezinbestekoa da abiapuntua zein den ezagutzea eta ekonomia zirkularra bateranzko urratsak eta garapenak ebaluatu ahal izatea

ZER EGIN BEHAR DUGU?

2. DIAGNOSI EGOKI ETA ZEHATZ BATEN BEHARRA

"GAUR EGUNGO TESTUINGURUA ABIAPUNTUA DA"

Bi arazo daude:

- ✓ **Ez da existitzen** materialen, produktuen eta zerbitzuen bizitza-zikloan zehar ekonomia zirkularraren elementu nagusiak biltzen dituen **adierazleen multzorik** (IHOBE, 2018). Hala ere, Euskal Autonomi Erkidegoan ekonomia zirkularreko transizio horretan jarraipena/ebaluazioa egiteko adierazleak garatu ditu.

- ✓ Gaur egun ekonomia zirkularrarekin dagoen **informazio eta datuak lurralde oso bateri erlazionatutakoa da.** Hau da, eskualdeka ez dago informazio hori edota, egotekotan, ez da oso zehatza.

ZER EGIN BEHAR DUGU?

3. EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA ZEHAZTU

"ZEINEN ARDURA DA? ETA ESKUMENA?"

RESPONSABILIDAD	COMPETENCIA
Obligación de asumir las consecuencias de los actos u omisiones propios o de los dependientes que causan efectos en otro sujeto	Conjunto de atribuciones y facultades concedidas a un órgano o persona y límite legal en el que uno u otra pueden ejecutar una acción

ZER EGIN BEHAR DUGU?

3. EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA ZEHAZTU

"ZEINEN ARDURA DA? ETA ESKUMENA?"

TOLOSALDEA GARATZEN

luar Ingurumena

ueu udako euskal unibertsitatea

GOMENDIOA

GOMENDIOA

GOMENDIOA

GOMENDIOA

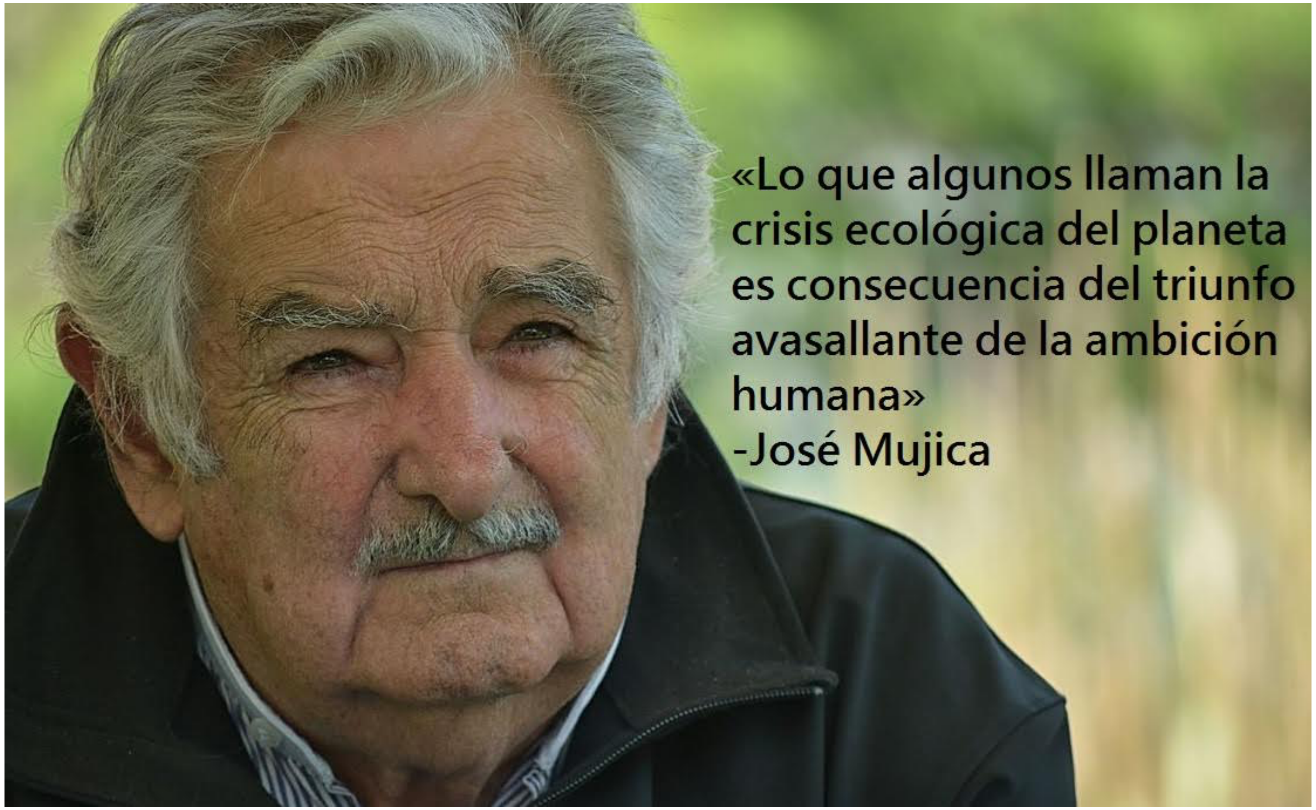
«Lo que algunos llaman la crisis ecológica del planeta es consecuencia del triunfo avasallante de la ambición humana»
-José Mujica

GOMENDIOA

TOLOSALDEA GARATZEN

luar Ingurumena

ueu udako euskal unibertsitatea

EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA

OINARRIZKO PRINTZIPIOAK

Jakintza-arlo, doktrina, ideologia edo arrazonamendu baten oinarri den kontzeptu edo ideia nagusia

EKONOMIA ZIRKULARRARAREN AGENDA

OINARRIZKO PRINTZIPIOAK (PROPOSAMENA)

- ✓ **LEHENENGO PRINTZIPIOA**: KAPITAL NATURALA BABESTU ETA HOBETU
- ✓ **BIGARREN PRINTZIPIOA**: BALIABIDEEN ERABILERAREN OPTIMIZAZIOA
- ✓ **HIRUGARREN PRINTZIPIOA**: SISTEMAREN ERAGINKORTASUNA BULTZATU

EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA

HELBURUAK

"Lortu edo egin nahi den gauza, nahita bilatzen dena"

EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA

HELBURUAK

- BALIABIDE NATURALEN KUDEAKETA ERAGINKOR ETA IRAUNKORRA
- HONDAKINEN SORRERA MURRIZTU ETA HONDAKINEN BIRZIKLAPENA/BALORIZAZIOA SUSTATU
- ERREGAI FOSILAK ENERGIA BERRIZTAGARRIENGATIK ORDEZKATU
- KONTSUMO JASANGARRIA ETA ARDURATSUA BULTZATU
- EKONOMIA JASANGARRI ETA SOZIALA SUSTATU
- FORMAKUNTZA, TREBAKUNTZA ETA EKONOMIA ZIRKULARRAREN DIBULGAZIOAN LAGUNDU

EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA

ILDO ESTRATEGIKOAK

TOLOSALDEA GARATZEN

luar
Ingurumena

ueu
udako
euskal unibertsitatea

Helburuak lortzeko jarraitzen den bidea

EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA

ILDO ESTRATEGIKOAK

- ✓ **1go ILDO ESTRATEGIKOA**. "HASIERAKO ARGAZKIA"
- ✓ **BIGARREN ILDO ESTRATEGIKOA.** "HERRITARREEKIN, ERAKUNDE PUBLIKO ETA ENPRESEEKIN ELKARLANA"
- ✓ **HIRUGARREN ILDO ESTRATEGIKOA.** "GARAPENAREN JARRAIPENA ETA FORMAKUNTZA"
- ✓ **LAUGARREN ILDO ESTRATEGIKOA**. "DIBULGAZIOA"

EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA

EKINTZAK

Bide edo estrategia batean zehar burutzen diren lanak

EKONOMIA ZIRKULARRAREN AGENDA

EKINTZAK

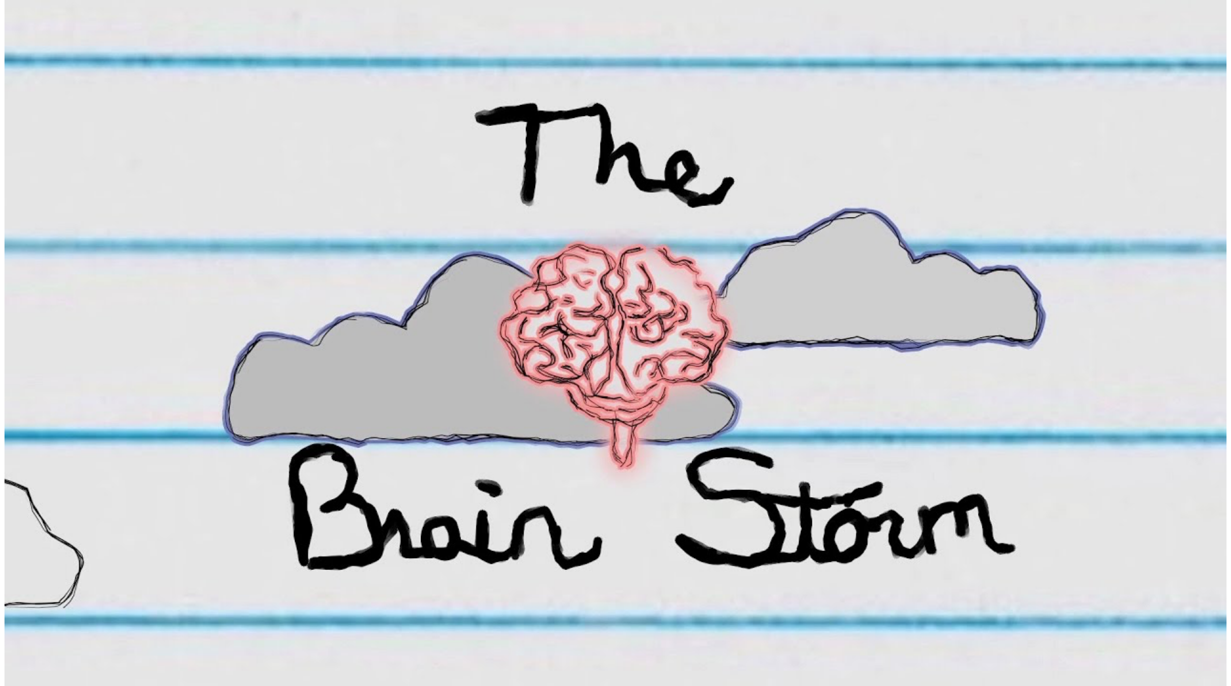

AGENDAREN JARRAIPENA GOBERNANTZA

- Ekonomia eredua "guztion arazoa" izanik, "erabilera" egoki baterako gobernantza eredua edo **antolakuntza eredua zehaztu behar da**.
- Zentzu honetan, ekonomia eta horri lotutako elementu guztien kudeaketa sistema eskema hierarkizatu batean barneratuta dago, bere arrakasta inplikatutako erakundeen gaitasun eta jardueren, haien arteko erlazio eta koordinazioaren, eta abarren menpe egonik. Horregatik, ekonomia eredua aldatzeko, **Gobernantza, ekonomia zirkularrerako programa edota plan estrategiko baten baitan gako faktore bat da**.
- **Eusko Jaurlaritzarekin eta Gipuzkoako Foru Aldundiarekin koordinatuko den eta Tolosaldean ekonomia zirkularra sustatzeko agenda ezartzen eta garatzen dela baieztatuko duen lan taldea** edo agentea egon beharko da.

AGENDAREN JARRAIPENA
GOBERNANTZA

ESKERRIK ASKO!!!!

Joseba Sánchez Arizmendiarrieta

Tfno (+34) 687 54 39 90

josebasanchez.luar@gmail.com
www.luaringurumena.com